

سه شنبه 15 بهمن 1392 - 4 ربیع الثانی 1434 - 4 فوریه 2014

طرح تأسیس دانشگاه تهران در سال 1313 شمسی به صورت لایحه قانونی به مجلس شورای ملی ارائه شد و پس از تصویب به مرحله اجرا درآمد.

15 بهمن - 4 ربیع الثانی - 4 فوریه

* 15 بهمن در گذر تاریخ

* گذاشتن سنگ بنای دانشگاه تهران (1313ش)

اشاره:

طرح تأسیس دانشگاه تهران در سال 1313 شمسی به صورت لایحه قانونی به مجلس شورای ملی ارائه شد و پس از تصویب به مرحله اجرا درآمد. دانشگاه تهران از مدارس عالی آن زمان مانند مدرسه عالی طب و مدرسه حقوق و علوم تشکیل می‌شد. این دانشگاه در بدو تأسیس شامل شش دانشکده به نام‌های: علوم طبی، انسانی، تربیتی، سیاسی، اقتصادی و فنی بود و ریاست آن را از سال تأسیس تا سال 1317 شمسی دکتر عیسی صدیق با همکاری دکتر علی اصغر حکمت به عهده داشتند. استقلال دانشگاه تهران از نظر اداری و فنی در زمان وزارت دکتر علی اکبر سیاسی در 1321 ش عملی شد و نخستین بار بر طبق مقررات قانون استقلال دانشگاه، رئیسان دانشکده‌ها از میان استادان و با موافقت نظر و رأی آنان برگزیده شدند. همچنین رئیس دانشگاه نیز از میان رؤس دانشکده‌ها به رأی شورای دانشگاه انتخاب گردید.

* ترور ناکام «محمدرضا پهلوی» در جریان مراسم سالگرد تأسیس دانشگاه تهران (1327ش)

اشاره:

در روز پانزدهم بهمن 1327 ش، طبق معمول سال‌های گذشته، محمدرضا پهلوی در مراسم جشن سالگرد تأسیس دانشگاه تهران شرکت کرد که با سوء قصد یکی از عکاسان مواجه گردید ولی آسیبی به وی وارد نشد. پس از این حادثه، حکومت نظامی در شهر اعلام گردید و تحقیقات درباره ضارب آغاز شد و نتیجه تحقیقات به این منجر گردید که ضارب از اعضای حزب توده ایران بوده است. از این‌رو حزب توده نیز غیرقانونی اعلام شد و فعالان آن به زندان افتادند. این ترور، زمینه تأسیس مجلس مؤسسان را برای افزایش اختیارات شاه پدید آورد که در آن، شاه حق انحلال مجلس شورای ملی را به دست آورد. این مجلس در نهایت دو ماه و نیم بعد در اول اردیبهشت 1328 ش گشایش یافت.

* رحلت عالم، فقیه و ادیب بزرگوار، آیت الله «ملا محمد جواد صافی گلپایگانی» (1337 ش)

اشاره:

آیت‌الله آخوند ملا محمد جواد صافی گلپایگانی در سال 1294 ش (1287 ق) در بیت علم و تقوا در گلپایگان به دنیا آمد. وی به اقتضای شوق فطری و سیره خانوادگی، از همان آغاز نوجوانی، به تحصیل علوم دینی روی آورد و پس از اتمام مقدمات و سطح، در محضر حضرات آیات: سید محمد باقر درچه‌ای، میرزا جهانگیر خان قشقایی، حاج آقا نورالله اصفهانی، آقا محمدتقی نجفی اصفهانی، میرزا هاشم چهارسوقی خوانساری و شیخ محمدعلی ثقة الاسلام به مدراج بالا علمی دست یافت. آیت‌الله صافی که از همدرسان حضرات آیات سید حسین بروجرودی، حاج آقا رحیم ارباب و سید ابوالحسن اصفهانی بود، از آن پس به تدریس روی آورد و همزمان به درس آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری در تهران حاضر شد. ایشان پس از آن ساکن گلپایگان گردید و ضمن تدریس و تألیف به ارشاد مردم پرداخت ضمن این که از فعالیت‌های سیاسی نیز غافل نبود. از جمله اقدامات ایشان، می‌توان مبارزه بی‌امان با انحرافات و مفاصد دینی مانند بهائیت و تصوف دروغین، مخالفت با خان‌ها و فئودال‌ها، رویارویی با کشف حجاب و مفاصد دوران پهلوی و احیاء شعائر دینی و بزرگداشت‌های مذهبی نام برد. همچنین از آیت‌الله صافی تألیفات گوناگون بر جای مانده که رساله‌های متعدد فقهی، مصباح الفلاح در 2 جلد در اخلاق، گنجینه گهر در حدیث و دیوان اشعار از آن جمله است. سرانجام آن بزرگوار در شب پانزدهم بهمن 1337 ش برابر با 25 رجب 1378 ق در هشتاد و هشت سالگی در گلپایگان بدرود حیات گفت و پس از تشییع باشکوه در زادگاهش و نیز قم و نماز آیت‌الله بروجرودی، در مسجد بالاسر حرم حضرت معصومه (س) مدفون گردید.

* مخالفت بختیار با تشکیل دولت موقت انقلاب (1357 ش)

اشاره:

حالی که پس از ورود امام به ایران، مبارزات مردم با رژیم شاه با سرعت بیشتری به هدف خود نزدیک می‌شد، شاپور بختیار، آخرین نخست‌وزیر این رژیم در مصاحبه‌ای تلاش کرد تا مردم را آرام کند. وی که با تظاهر به دموکراسی و آزادی‌خواهی می‌کوشید مردم را از ادامه انقلاب منصرف کند، در این مصاحبه اعلام کرد که به امام خمینی اجازه نمی‌دهد دولت موقت تشکیل دهد. این در حالی بود که به خاطر تشدید تظاهرات و اعتصاب‌های مردم در شهرهای مختلف، ترمذ و فرار نظامیان از پادگان‌ها و همچنین استعفای پی‌درپی مقامات دولتی و نمایندگان مجلس، کنترل کشور عملاً از دست حکومت خارج شده بود.

* محمد فضائی از عوامل رژیم در روزنامه کیهان متذکر شد: (1357ش)

اشاره:

تشکیل مجلس مؤسسان اول و تغییر سلطنت قاجار به خاندان پهلوی طبق قانون اساسی صورت نگرفت حتی خلع احمدشاه و حکومت موقت جانشین او در مجلس عادی به تصویب رسید.

* به دنبال استعفای جواد شهرستانی شهردار تهران به امام خمینی (ره)، یک مقام دولتی گفت: (1357ش)
اشاره:

جواد شهرستانی، شهردار تهران که هم اکنون در پرونده های مربوط به سوء استفاده از خرید کامیون و تریلر برای وزارت راه مورد اتهام و تعقیب است، بدنبال اطلاع از این نکته چون در کابینه های گذشته مشارکت داشته است مورد تعقیب قرار خواهد گرفت. وی از امروز ممنوع الخروج گردید.

* خبرگزاری فرانسه از قول آیت الله شریعتمداری اظهار داشت (1357ش)
اشاره:

که اختلاف نظرهای بین آیات عظام وجود ندارد و نکات جزئی که بین ما وجود دارد در مذاکراتی که در آتیه نزدیک خواهیم داشت مرتفع خواهد شد.

* افتتاح دانشگاه فرهنگیان کشور (1391ش)

* پیام «امام خمینی» (ره) مبنی بر ادامه مبارزه و اعتصابات تا پیروزی نهایی (1357ش)

* واحدهای نظامی عراق به مرزهای ایران تجاوز کردند (1352ش)

* کیسینجر وزیر امور خارجه امریکا به اوپک اخطار کرد که یا نفت را ارزان کنید و یا آماده در هم شکستن قیمت آن باشید (1353ش)

* 4 ربیع الثانی در گذر تاریخ

* تولد حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) (173ق)

اشاره:

یکی از چهره های شاخص اصحاب ائمه، حضرت عبدالعظیم حسنی است که در شمار اصحاب امام رضا، جواد و هادی علیهم السلام بوده و مورد تمجید فراوان قرار گرفته است. حضرت عبدالعظیم از نوادگان امام حسن مجتبی (ع) بود که در شهر مدینه به دنیا آمد. آن حضرت فردی پرهیزگار و اندیشمند بود و از ائمه ی بزرگوار و هم عصر خویش به طور مستقیم، نقل حدیث کرده است. ایشان در زمان امامت امام هادی (ع) به پیشنهاد آن حضرت برای هدایت مردم به ایران مهاجرت کرد و در شهر ری در نزدیکی تهران کنونی مسکن گزید. آمدن حضرت عبدالعظیم به ری، هم نشانه ی وجود تشیع در این شهر بوده و هم خود زمینه ای برای رشد دعوت شیعی شده است. حضرت عبدالعظیم احتمالاً در حدود سال 250 هجری به درجه ی رفیع شهادت نایل شد.

* تولد «ابوبکر محمد انباری» فقیه و نحوی (513 ق)

اشاره:

ابوبکر محمد انباری فقیه، محدث، نحوی و لغت شناس بغدادی از نوجوانی به آموختن علوم دینی پرداخت و فراگیری نحو و لغت رانزد پدرش آغاز کرد. ابن انباری پس از فراگیری دیگر علوم و دانش ها بر کرسی تدریس نشست و شاگردان زیادی در محضر او کسب علم کردند. وی فقیهی برجسته بود و به ویژه در نحو استادی زبردست و کم نظیر به شمار می رفت. او همچنین در این مقام از کلامی گرم و جذاب بهره مند بود. منشور الفوائد از جمله تالیفات اوست.

* درگذشت «کاتبی قزوینی» دانشمند، حکیم و منجم (675 ق)

اشاره:

ابوعمر بن علی شافعی ملقب به نجم الدین و معروف به کاتبی قزوینی از علمای رصد و ریاضیات بود. وی از اساتید علامه حلی و قطب الدین شیرازی و از شاگردان خواجه نصیر طوسی است. وی به همراه دیگر عالمان، به فرمان هلاکو خان برای شرکت در عمل رصدخانه ی مراغه، احضار شده بود. کاتبی قزوینی به تشیع رغبتی وافر داشت و در حوزه ی درس قزوین تدریس می کرد. برخی از کتب وی عبارت است از: بحرالفوائد، جامع الدقایق در منطق و

* رحلت «تاج العلماء» عالم مسلمان هندی (1312 ق)

اشاره:

سیدعلی محمد بن سلطان العلماء، مشهور به تاج العلماء از مشاهیر علمای هند بود. او فقیهی عالم، حکیمی متکلم و محدثی آگاه محسوب می شد. وی همچنین از ادیان گوناگون آگاهی و اطلاع وسیعی داشت به طوری که با صاحب نظران و بزرگان هر دین به مباحثه می نشست. از تاج العلماء تالیفات بی شماری بر جای مانده که از میان آن ها می توان به احسن القصص در تفسیر سوره ی یوسف و گوهر شب چراغ در فضیلت نماز اشاره کرد.

* نطق تاریخی «سید حسن مدرس» علیه رضاخان (1343ق)

اشاره:

قرار بود که گروه اقلیت مجلس ششم، رضاخان را به خاطر سوء سیاست داخلی و خارجی، قیام و اقدام علیه قانون اساسی و حکومت مشروطه و توهین به مجلس شورای ملی و نیز تحویل ندادن اموال توقیف شده از محکومان به خزانه ی دولت